

EU-PROMENS

Základní školení

MULTIDISCIPLINÁRNÍ PŘÍSTUP K DUŠEVNÍMU ZDRAVÍ

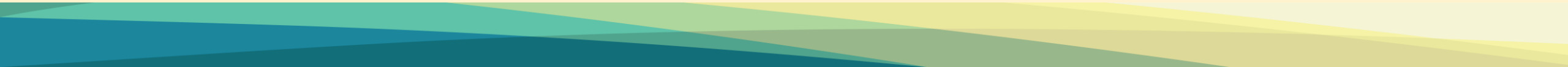

Funded by
the European Union

DEN 1

Vítejte!

V příštích dnech se budeme společně zabývat multidisciplinárním přístupem k duševnímu zdraví. Toto školení je navrženo tak, aby účastníci získali dovednosti a znalosti potřebné k efektivní mezioborové spolupráci a podpořili společné chápání duševního zdraví. Posilováním týmové práce a budováním kapacit pro integrovanou péči zaměřenou na člověka se snažíme řešit problémy v oblasti duševního zdraví na základě holistického přístupu. Cílem tohoto programu je vytvořit silnou multidisciplinární síť odborníků, kteří mohou spolupracovat při poskytování komplexní péče za účelem dosažení lepších výsledků pro jednotlivce i komunity.

Základní modul 1

Představení a příprava

Než začneme, připomeňte si tato pravidla:

- ❖ Bud'te dochvilní a vracejte se z přestávek včas.
- ❖ Chovejte se k ostatním s úctou.
- ❖ Neváhejte se podělit o svůj pohled na věc, i když Vás k tomu nikdo nebude tlačit.
- ❖ Naslouchajte bez předsudků a buďte nestranní.
- ❖ Pokud narazíte na jakékoli obtíže, informujte o tom zprostředkovatele.
- ❖ Ptejte se - zvědavost je vítána.
- ❖ Zachovávejte důvěrnost všech informací sdílených ve skupině.

Děkujeme!

EU-PROMENS je program financovaný Evropskou komisí a realizovaný organizacemi GFA, TRIMBOS a Mental Health Europe a specializovanými odborníky z **6 center EU-PROMENS** v Rakousku, Chorvatsku, Česku, Finsku, Nizozemsku a Španělsku.

Doufáme, že se v nadcházejících dnech budete cítit podníceni mnoha aspekty týkajícími se duševního zdraví, získáním znalostí a sdílením zkušeností v rámci systémového, inkluzivního, holistického a bezpečného prostředí.

Zeměpisná oblast působnosti: Součástí programu EU-PROMENS je 27 členských států EU, Norsko, Island a Ukrajina.

Hlavní cíle:

- Posílení a rozvinutí dovedností odborníků v oblasti duševního zdraví v celé Evropě.
- Prosazování preventivního a komplexního přístupu k duševnímu zdraví jako priority veřejného zdraví ve všech životních fázích a v různých prostředích.
- Podpora multidisciplinární spolupráce napříč odvětvími, včetně zdravotnictví, vzdělávání, sociální péče a justice.
- Podpora odborníků pracujících se skupinami v ohrožených situacích prostřednictvím budování dovedností šitých na míru a založených na důkazech.

Hlavní činnosti

1. Multidisciplinární vzdělávací program

- Návrh a realizace vzdělávacího programu v oblasti duševního zdraví v 6 centrech EU-PROMENS a jeho rozšíření do zbývajících 24 zemí.

2. Výměnný program

- Návrh a realizace výměnných stáží odborníků v 6 centrech EU-PROMENS s cílem sdílet osvědčené postupy a podporovat přístupy ke spolupráci v oblasti péče.

3. Vývoj souboru nástrojů

- Vytvoření evropského plánu pro multidisciplinární budování dovedností v oblasti duševního zdraví s praktickými doporučeními založenými na důkazech.

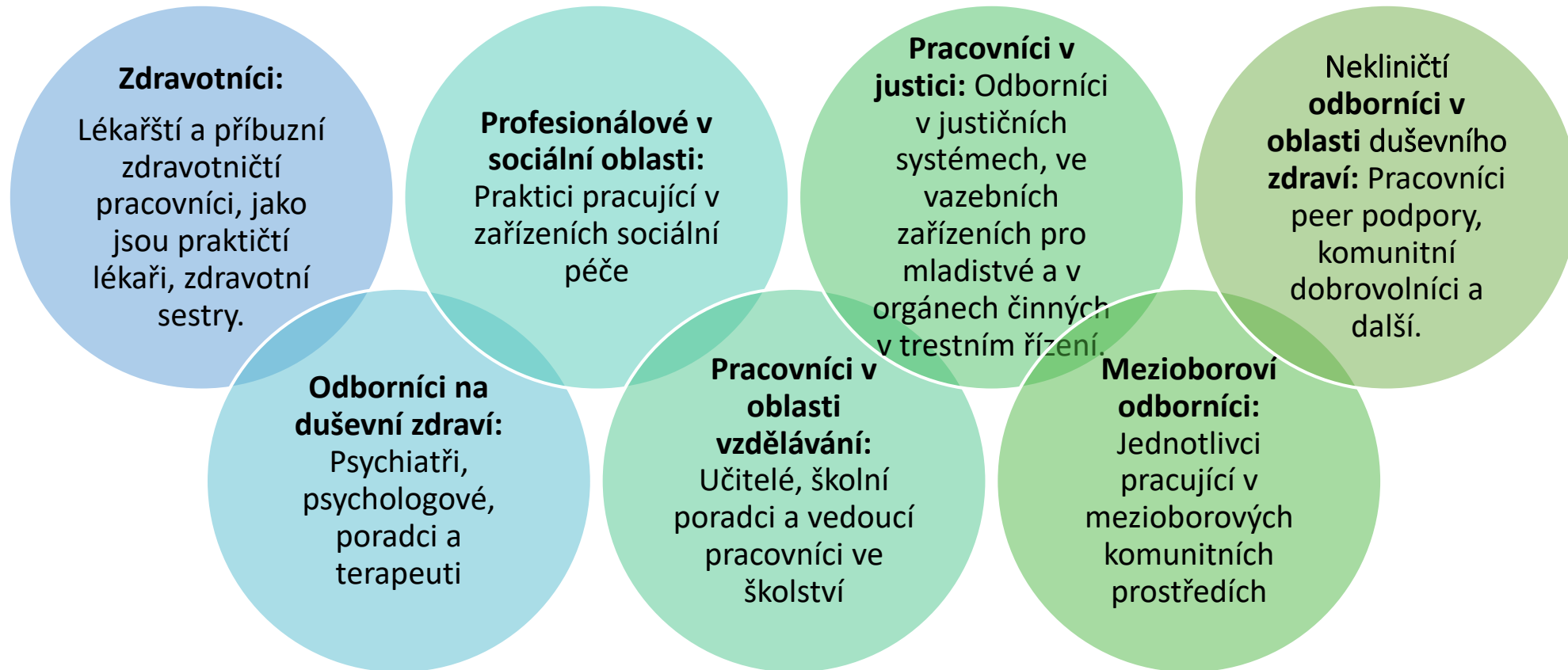
Několik základních informací: odkud to všechno pochází a kam to směřuje...:

- Webové stránky EU a Komise: **Komplexní přístup k duševnímu zdraví:**
holistický přístup k duševnímu zdraví založený na třech hlavních zásadách
- přiměřená a účinná **prevence**
- přístup k vysoce kvalitní a cenově dostupné **péči a léčbě v oblasti duševního zdraví**
- **opětovné začlenění** do společnosti po zotavení

V rámci tohoto komplexního přístupu **EU-PROMENS** implementuje jednu z 20 stěžejních iniciativ Komise.

Cílová skupina školení

Jaký je cíl tohoto multidisciplinárního školení?

Cíl: Budování kompetencí u různých odborníků potřebných pro efektivní spolupráci napříč odvětvími.

Hlavní cíle:

Podpora společného chápání duševního zdraví napříč odvětvími.

Zlepšení týmové práce a komunikace mezi odborníky.

Budování kapacit pro integrovanou péči zaměřenou na člověka.

Řešení problémů duševního zdraví na základě holistického přístupu.

Výsledek: Vytvoření soudržné sítě odborníků schopných poskytovat komplexní prevenci a péči v oblasti duševního zdraví zaměřenou na člověka, což v konečném důsledku zlepší výsledky pro jednotlivce a komunity.

**Funded by
the European Union**

EU-PROMENS

Agenda

Moduly	Doba trvání	Délka	Obsah
Den 1			
Základní modul 1	9:30-11:00	45 minut	Představení: obsah školení, školitelé a účastníci
		45 min	Příprava situace 1: potřeby, nedostatky a potenciál v oblasti duševního zdraví
Základní modul 2	11:30-13:00	30 min	Příprava situace 2: potřeba multidisciplinárního přístupu a rámce mezioborových kompetencí v oblasti duševního zdraví.
		60 min	Základní dovednosti v oblasti pomoci: změna v oblasti podpory duševního zdraví
Základní modul 3	14:00-15:30	90 min	Gramotnost v oblasti duševního zdraví: jak můžeme lépe porozumět lidem kolem nás
Základní modul 4	16:00-17:30	60 min	Posouzení problémů v oblasti duševního zdraví a rizik: každý z nás může hrát určitou roli
		30 min	Úvahy a shrnutí 1. dne
		Den 2	
Základní modul 5	9:30-11:00	30 min	Noční úvahy o 1. dni
		60 min	Orientace v širších systémech podpory a péče
Základní modul 6	11:30-13:00	90 min	Doporučování a pomoc při orientaci v různých službách
Základní modul 7	14:00-15:30	90 min	Spolupráce/komunikace s odborníky a službami mimo vlastní obor a organizaci.
Základní modul 8	16:00-17:30	90 min	Závěrečné úvahy

Vzájemné poznávání!

<https://eu-promens.limesurvey.net/148273?lang=cs-informal>

Hodnocení před školením

Komunikace

Nezapomeňte prosím podepsat a předat souhlas s fotografováním!

Přivítejte prosím transparent EU-PROMENS na svých skupinových fotografiích a usmívejte se!

Zůstaňte s námi v kontaktu! <https://eu-promens.eu/eu-promens>

Budeme rádi, když budete informace šířit dál! Používejte prosím následující hashtagy:

#EUPROMENS #EU4Health

Základní pravidla:

Bud'te dochvilní a vracejte se z přestávek včas.

Chovejte se k ostatním s úctou.

Neváhejte se podělit o svůj pohled na věc, i když Vás k tomu nikdo nebude tlačit.

Naslouchejte bez předsudků a buďte nestranní.

Pokud narazíte na jakékoli obtíže, informujte o tom zprostředkovatele.

Ptejte se - zvědavost je vítána.

Zachovávejte důvěrnost všech informací sdílených ve skupině.

Vaše návrhy a nápady...

Co je to duševní zdraví?

Mentimetr nebo jiný nástroj

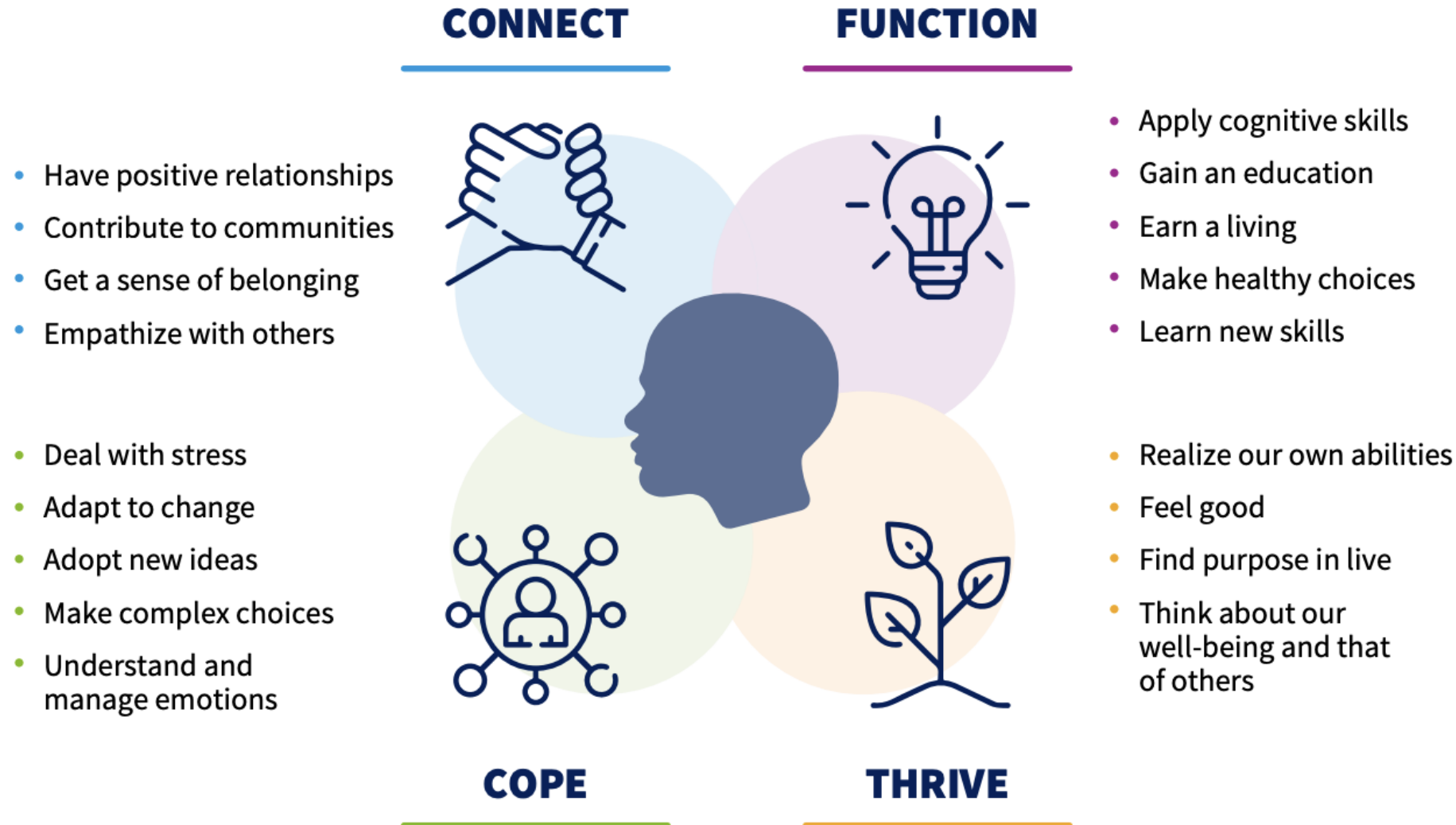
„Duševní zdraví je pocit pohody, v němž každý jedinec naplňuje svůj vlastní potenciál, zvládá běžný životní stres, může pracovat produktivně a plodně a je schopen přispívat k prospěchu své komunity.

Duševní zdraví je víc než jen nepřítomnost duševních poruch. Jedná se o komplexní kontinuum, které se u jednotlivých osob liší, má různý stupeň obtíží a trápení a potenciálně velmi odlišné sociální a klinické důsledky.“

Zdroj: Světová zdravotnická organizace, 2022

Mental health has intrinsic and instrumental value, helping us to connect, function, cope and thrive

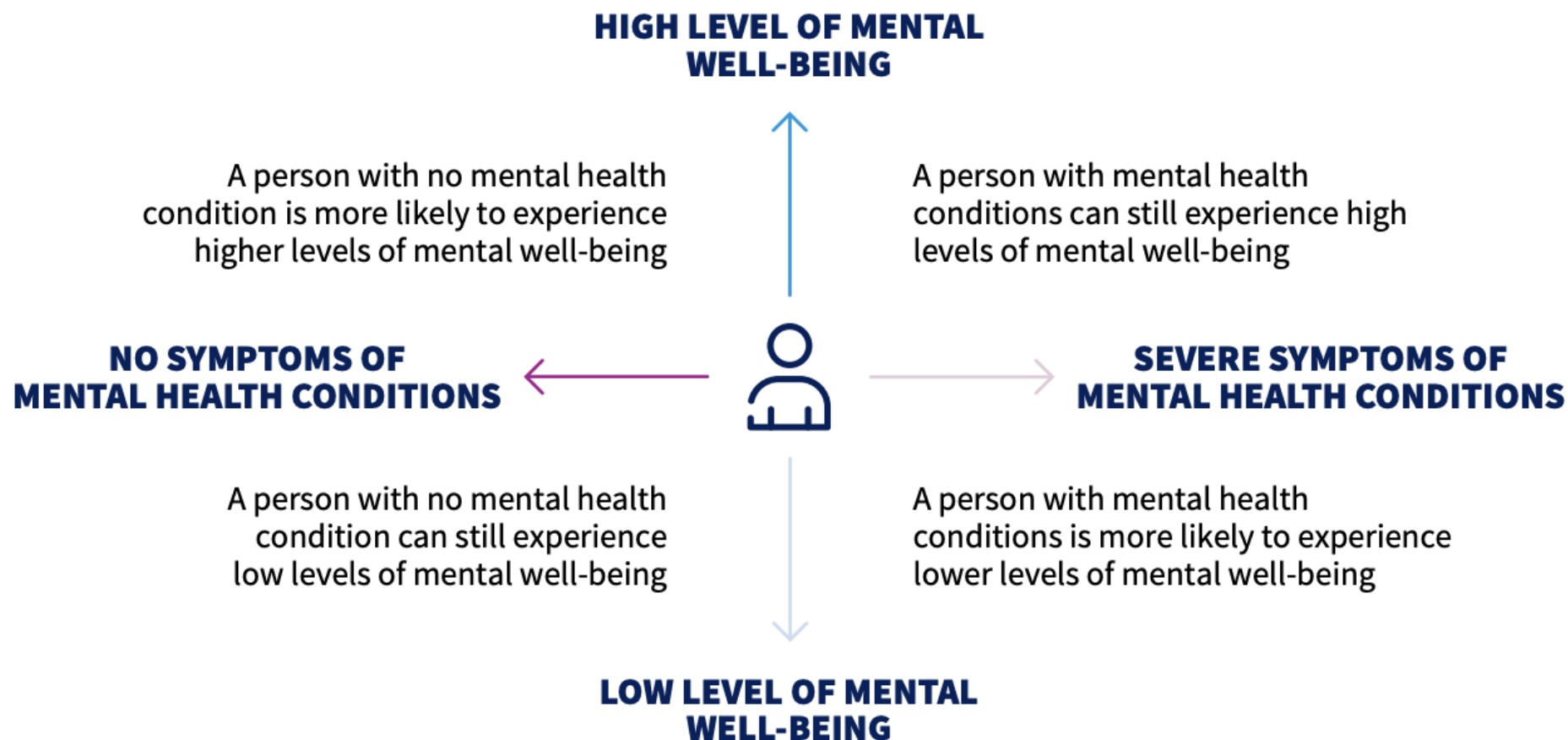
<https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/356119/9789240049338-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Model kontinua duševního zdraví

Obrázek je © [The Mental Health Continuum is a Better Model for Mental Health - Delphis Learning](#)

The relationship between mental well-being and symptoms of mental health conditions

<https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/356119/9789240049338-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Příprava...

- ✓ Ženy se ve srovnání s muži častěji potýkají s běžnými psychickými problémy, jako jsou deprese a úzkosti (například v roce 2019 byla chronická deprese v EU zaznamenána u vyššího podílu žen (8,7 %) než mužů (5,5 %) ve věku 15 let a více).
- ✓ Muži častěji umírají v důsledku sebevraždy, což poukazuje na důležitost genderově citlivých přístupů k duševnímu zdraví.
- ✓ V roce 2019 mělo ze zemí EU nejvyšší podíl obyvatel hlásících chronickou depresi Portugalsko (12,2 %), následované Švédskem (11,7 %), Německem a Chorvatskem (obě země 11,6 %).

[Zdroj: Duševní zdraví v EU](#)

Příprava...

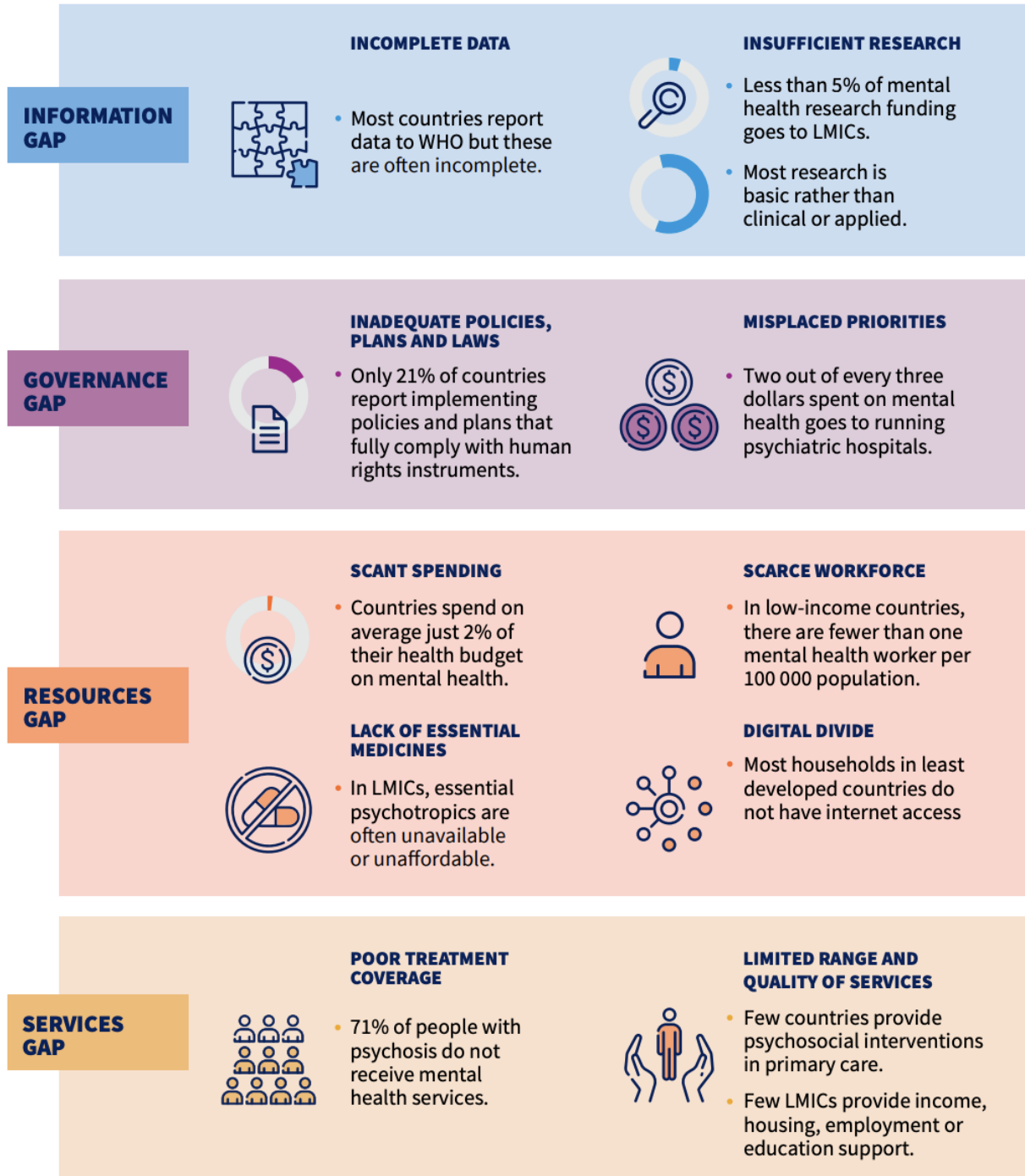
- ✓ Podle zprávy *Health at a Glance* z roku 2022 má téměř každý druhý mladý Evropan (ve věku 15-24 let) neuspokojené potřeby v oblasti péče o duševní zdraví a v několika zemích EU se podíl mladých lidí (ve věku 18-29 let), kteří uvádějí příznaky deprese, během pandemie více než zdvojnásobil.
- ✓ Sebevraždy jsou hlavní příčinou předčasných úmrtí v EU a druhou nejčastější příčinou smrti u mladých lidí (15-19 let), hned po dopravních nehodách (2019).

[Zdroj: Duševní zdraví v EU](#)

Příprava...

- ✓ Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci odhaduje, že u více než čtyř z deseti pracovníků (44 %) se v důsledku pandemie zvýšil pracovní stres. Polovina respondentů (46 %) navíc uvádí, že jsou vystaveni velkému časovému tlaku nebo nadměrné pracovní zátěži (údaje z roku 2022).
- ✓ V mnoha evropských zemích přetrvává stigma a diskriminace v souvislosti s duševním zdravím, které brání jednotlivcům vyhledat pomoc a 50 % pracovníků se obává, že by zveřejnění jejich duševního stavu mohlo mít negativní dopad na jejich kariéru.
- ✓ Přístup ke službám v oblasti péče o duševní zdraví se v jednotlivých evropských zemích liší. Zatímco některé země EU mají dobře zavedené systémy péče o duševní zdraví, jiné se potýkají s problémy, pokud jde o dostupnost, cenovou dostupnost a kvalitu služeb.

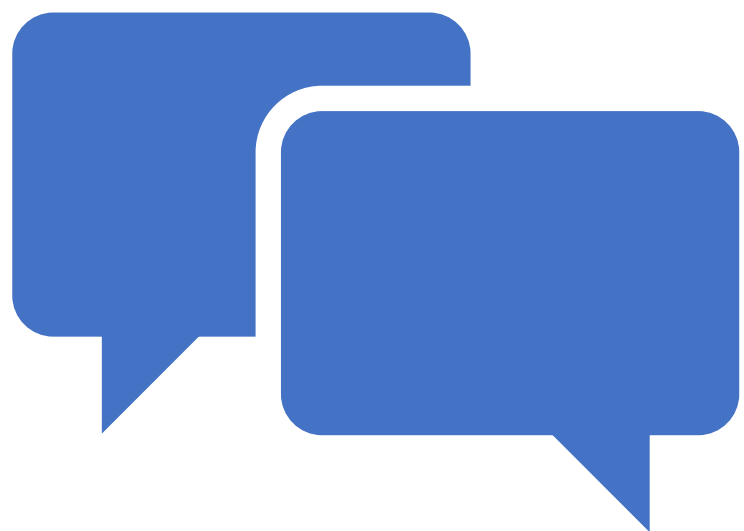
[Zdroj: Duševní zdraví v EU](#)

<https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/356119/9789240049338-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Národní údaje

(národní údaje lze uvést zde)

Pustíme se do diskuze

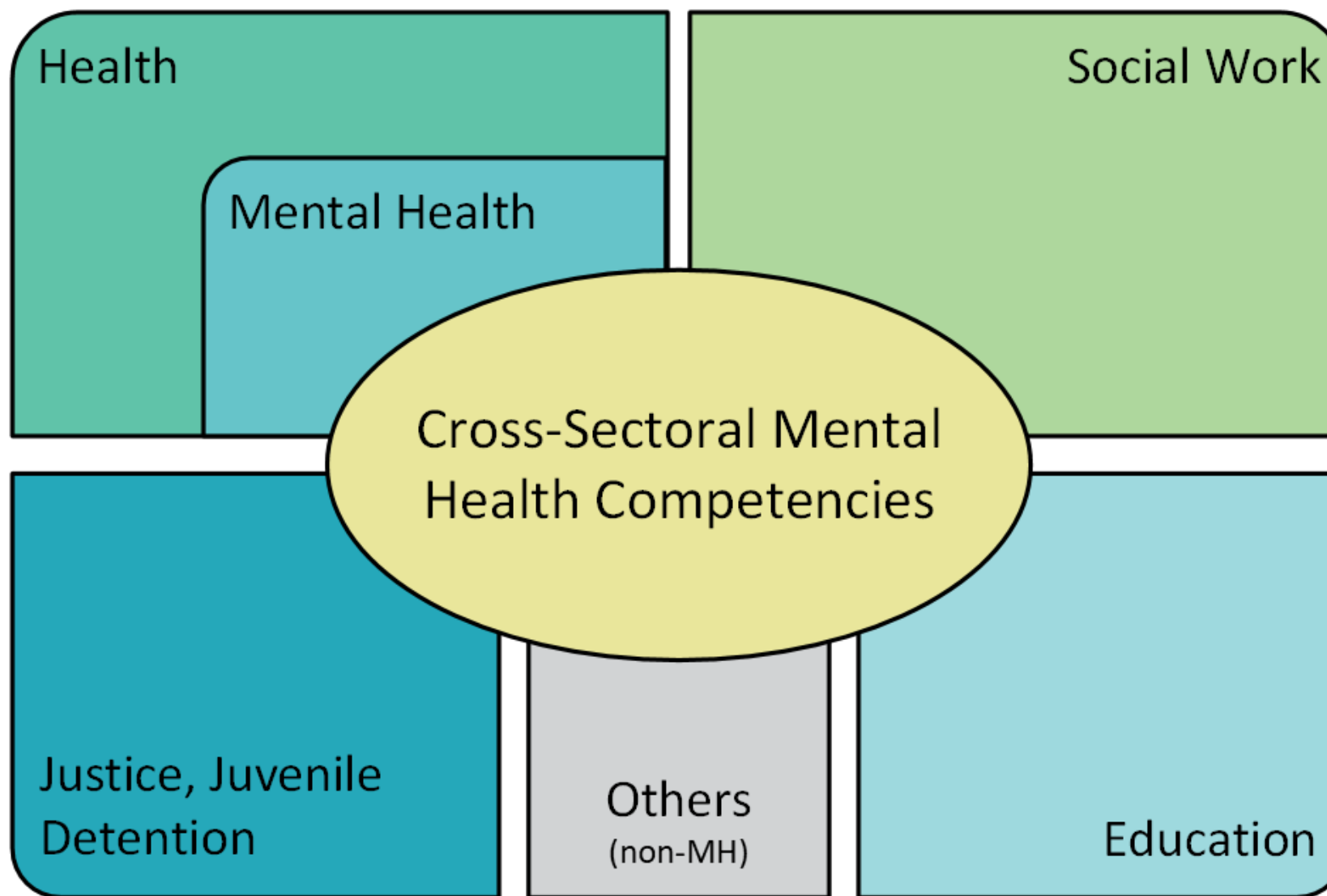
Základní modul 2

Multidisciplinární přístup, rámec mezioborových kompetencí v oblasti duševního zdraví a role základních dovedností v oblasti pomoci

Co je to „multidisciplinární přístup“?

Mentimetr nebo jiný nástroj

Rámec mezioborových kompetencí v oblasti duševního zdraví

III. Kompetence pro multidisciplinární týmovou spolupráci

- Požadovány pro odborníky pracující ve specializovaných týmech pro duševní zdraví.
- Důraz na týmovou práci, koordinaci a integrované přístupy k péči

II. Mezioborová spolupráce v oblasti duševního zdraví a komunikační dovednosti

- Nezbytné pro odborníky v odvětvích s dopadem na duševní zdraví (např. vzdělávání, sociální služby, zdravotnictví).
- Zaměření na efektivní komunikaci a spolupráci v rámci duševního zdraví.

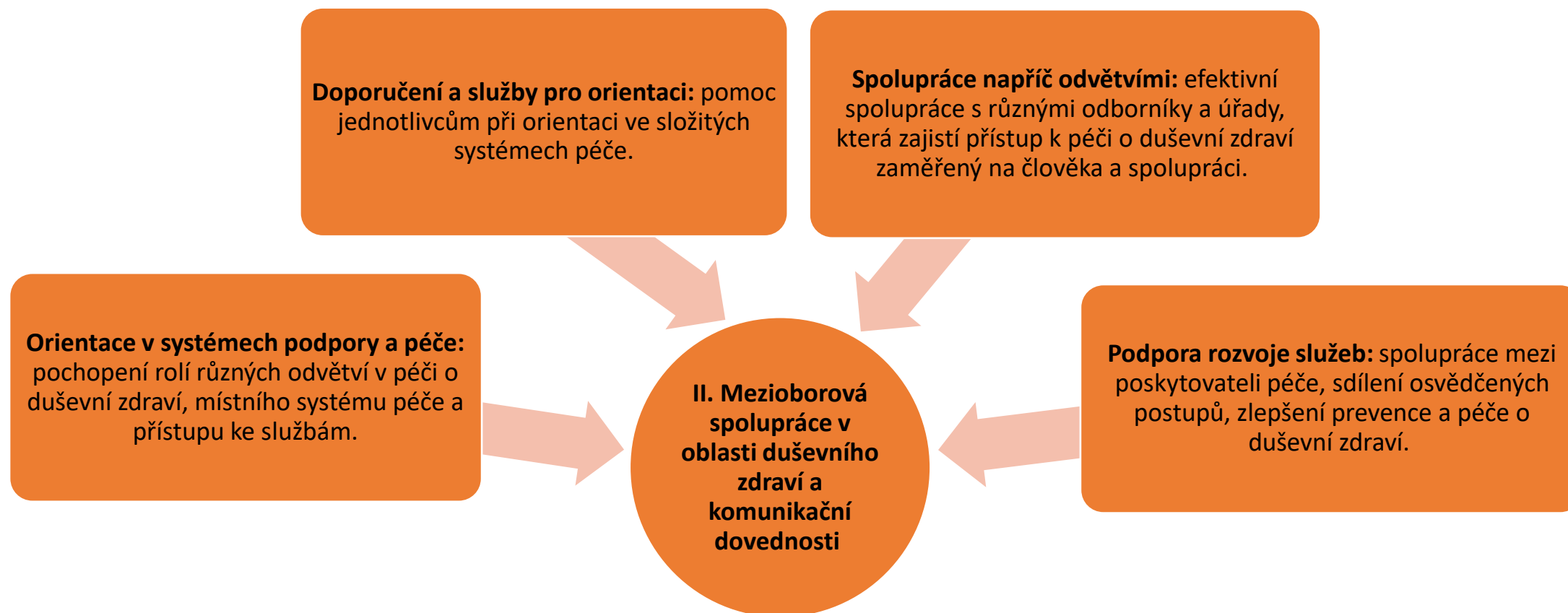
I. Základní kompetence v oblasti duševního zdraví

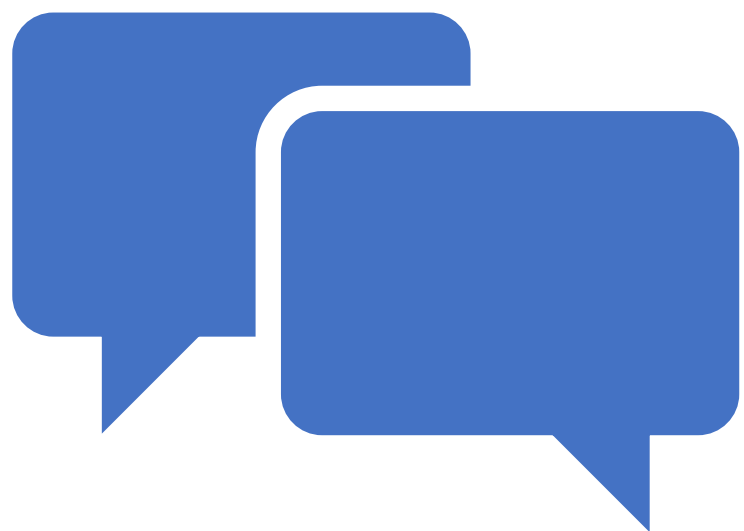
- Relevantní pro všechny odborníky, i když se nespecializují na duševní zdraví.
- Zahrnují základní znalosti a dovednosti pro podporu duševní pohody.

Rámec mezioborových kompetencí v oblasti duševního zdraví

Rámec mezioborových kompetencí v oblasti duševního zdraví

Pustíme se do diskuze

Základní dovednosti v oblasti pomoci

UNICEF/WHO EQUIP

Rámec ENACT (Enhancing Assessment of Common Therapeutic factors) popisuje základní dovednosti v oblasti pomoci, které jsou nezbytné pro efektivní terapeutické interakce. Zde je shrnutí těchto dovedností:

- **Neverbální komunikace a aktivní naslouchání:** Používání kulturně vhodné řeči těla, udržování očního kontaktu a projevování zájmu pomocí gest a slovních pokynů, jako je „uh-huh“.
- **Verbální komunikační dovednosti:** Kladení otevřených otázek, shrnutí a objasnění tvrzení pro prokázání porozumění a podpory.
- **Vysvětlení a prosazování důvěrnosti:** Jasně vysvětlení důvěrnosti, jejích hranic a zajištění toho, aby se klient cítil při sdílení informací bezpečně.
- **Budování důvěry a sebeodhalení:** Navázání důvěry tím, že se klientovi představíte, zajistíte, aby se cítil příjemně a podělíte se s ním o své zkušenosti, aniž byste překračovali hranice.
- **Zkoumání a normalizace pocitů:** Povzbuzování klientů ke sdílení emocí a potvrzování svých pocitů jako normální reakce na získané zkušenosti.
- **Projevování empatie, vřelosti a upřímnosti:** Projevení skutečného zájmu a pochopení obav klienta.
- **Posouzení újmy a vypracování plánu reakce:** Zkoumání rizik sebepoškození nebo poškození druhých a v případě potřeby spolupráce na vytvoření ochranného plánu.
- **Souvislost se sociálním fungováním a dopad na život:** Diskuse o tom, jak duševní zdraví ovlivňuje každodenní život a naopak.
- **Zkoumání klientova vysvětlení problémů:** Pochopení klientova pohledu na příčiny jeho problémů a odstranění případných toxických myšlenek.
- **Zapojení rodiny a důležitých osob:** Zkoumání role blízkých osob v rámci péče o klienta a jejich vhodné zapojení.
- **Společné stanovení cílů:** Spolupráce s klientem za účelem stanovení realistických a dosažitelných cílů.
- **Podpora realistické naděje na změnu:** Povzbuzování naděje prostřednictvím diskuse o dosažitelných výsledcích a řešení pochybností.
- **Začlenění mechanismů zvládání a předchozích řešení:** Identifikace a posilování pozitivních strategií zvládání a zároveň řešení těch škodlivých.
- **Psychoedukace v místním jazyce:** Používání jednoduchého, kulturně relevantního jazyka ke vzdělávání klientů o jejich problémech.
- **Získání zpětné vazby:** Získávání zpětné vazby od klientů pro zajištění toho, že budou návrhy a zásahy užitečné a vhodné.

<https://equipcompetency.org/en-gb/resources>

Pojďme si
to zkusit

- Vytvořte 4 malé skupiny.
- Vyberte tři dovednosti ze seznamu **Základní dovednosti v oblasti pomoci.**
- Seznamte se s případem.
- Připravte se na hraní rolí a předved'te tyto tři dovednosti.

(zde vložte popisy případů)

Popis případu 1

Popis případu 2

Pustíme
se do
prezenta
ce

Pustíme se do
uvažování

Základní modul 3

Gramotnost v oblasti duševního zdraví: jak můžeme lépe porozumět lidem kolem

Jak byste definovali gramotnost v oblasti duševního zdraví?

Mentimetr nebo jiný nástroj

„Gramotnost v oblasti duševního zdraví se skládá z několika složek, mezi něž patří: (a) schopnost rozpoznat konkrétní poruchy nebo různé typy psychických potíží; b) znalosti a přesvědčení o rizikových faktorech a příčinách; c) znalosti a přesvědčení o svépomocných intervencích; d) znalosti a přesvědčení o dostupné odborné pomoci; e) postoje, které usnadňují rozpoznání a vhodné vyhledání pomoci; a f) znalosti o tom, jak vyhledat informace o duševním zdraví.“

Zdroj: The British Journal of Psychiatry, svazek 177, číslo 5, listopad 2000, s. 396 - 401

DOI: <https://doi.org/10.1192/bjp.177.5.396>

Zdroj [Mental Health Literacy Pyramid Explained/Explication de la pyramide de littératie en santé mentale](#)

Teach Mental
Health Literacy
Lessons

Zdroj [Mental Health Literacy Pyramid Explained/Explication de la pyramide de litt ratie en santé mentale](#)

Pojďme si to zkusit

Seznámíte se s aktualizovanými případy, pak se pokusíte určit determinanty duševního zdraví, které mohou v životě člověka existovat, a představíte si, jak by se život člověka změnil, kdyby se negativní účinky těchto determinantů podařilo odvrátit. Poté přednesete své nápady.

(zde vložte popisy případů s aktualizacemi)

EU-PROMENS

Popis případu 1

Popis případu 2

Pustíme
se do
prezenta
ce

Pustíme se do
uvažování

Základní modul 4

Posouzení problémů v oblasti duševního zdraví a rizik: všichni
hrajeme určitou roli

Jak byste definovali problémy
s duševním zdravím? Proč
používáme slovo „problémy“?

Mm

Mental
Health
Europe

Mental Illness

/ˌment.əl ˈɪl.nəs/

an illness

that affects the mind

Mental Health

/ˌmen.təl ˈhelθ/

The Power of Language

A glossary of words and terms

Mental Distress

/ˌment.əl dɪˈstres/

A state of extreme

mental anguish or sorrow

Mental
Health
Europe

Mental Health Europe's selected words

After much discussion, we have chosen to use the terms

mental distress,
mental health problems and
mental health issues,

recognising at the same time that it is up to each individual to determine the best way to express and relate to their own situation based on their own identity and what they feel is the best suited to describe their own experiences.

We have chosen these words because they align with the change that Mental Health Europe wants to bring about: a transition beyond a solely biomedical paradigm that takes into account all factors contributing to a lack of wellbeing. This is explained in more detail later in this glossary (see Section 5 'psychosocial model').

In very specific occasions, we may mention "mental ill-health", when the context requires this specific terminology. We are, however, trying to move away from this to avoid interpretations linked to pathologisation of mental health.

Jaké typy rizik jsou spojeny s problémy s duševním zdravím?

Osobní rizika (např.
sebepoškozování,
sebevražda, zneužití
návykových látek);

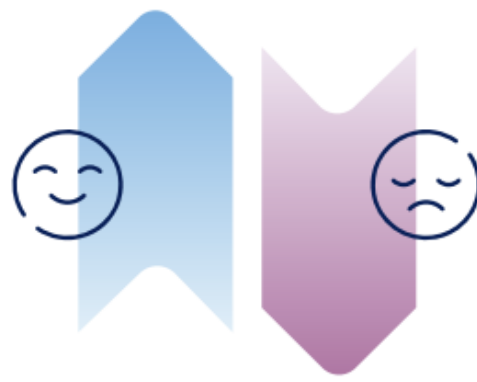
Sociální rizika (např.
stigma, sociální izolace,
diskriminace);

Rizika spojená s
prostředím (např.
nedostatečný přístup k
péči, chudoba,
nestabilita rodiny)

Další rizika?

PROTECTIVE FACTORS

Enhance mental health

RISKS

Undermine mental health

- Genetic factors
- Low education
- Alcohol and drug use
- Unhealthy diet
- Obesity and other metabolic risks
- Chronic disease
- Vitamin D deficiency
- Body dissatisfaction
- Sleep disturbances
- Obstetric complications at birth

- Sexual abuse and violence
- Emotional and physical abuse and neglect
- Substance use by mother during pregnancy
- Bullying
- Intimate partner violence
- Being a war veteran
- Sudden loss of a loved one
- Job strain
- Job loss and unemployment
- Urban living
- Being from an ethnic minority

- Climate crisis, pollution or environmental degradation
- Poor quality infrastructure
- Poor access to services
- Injustice, discrimination and social exclusion
- Social, economic and gender inequalities
- Conflict and forced displacement
- Health emergencies

<https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/356119/9789240049338-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

INDIVIDUAL

- Genetic factors
- Social and emotional skills
- Sense of self-worth and mastery
- Good physical health
- Physical activity

FAMILY AND COMMUNITY

- Good perinatal nutrition
- Good parenting
- Physical security and safety
- Positive social networks, social capital and social supports
- Green spaces

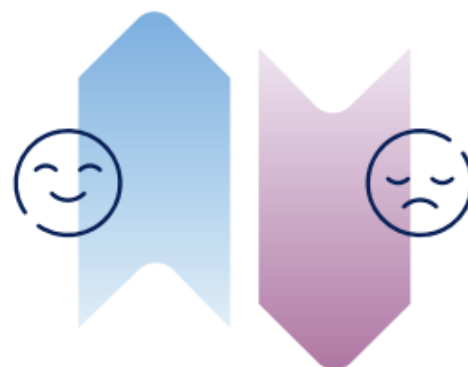
STRUCTURAL

- Economic security
- Good quality infrastructure
- Equal access to services
- Quality natural environment
- Social justice and integration
- Income and social protection
- Social and gender equality

<https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/356119/9789240049338-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

PROTECTIVE FACTORS
Enhance mental health

RISKS
Undermine mental health

Pojďme si
to zkusit

Seznámíte se s aktualizovanými případy, pak se pokusíte identifikovat všechny druhy problémů a rizik, kterým čelí všichni lidé z případu. Poté přednesete své nápady.

(zde vložte popisy případů s aktualizacemi)

EU-PROMENS

Popis případu 1

Popis případu 2

Pustíme
se do
prezenta
ce

Pustíme se do
uvažování

Úvahy a shrnutí 1. dne

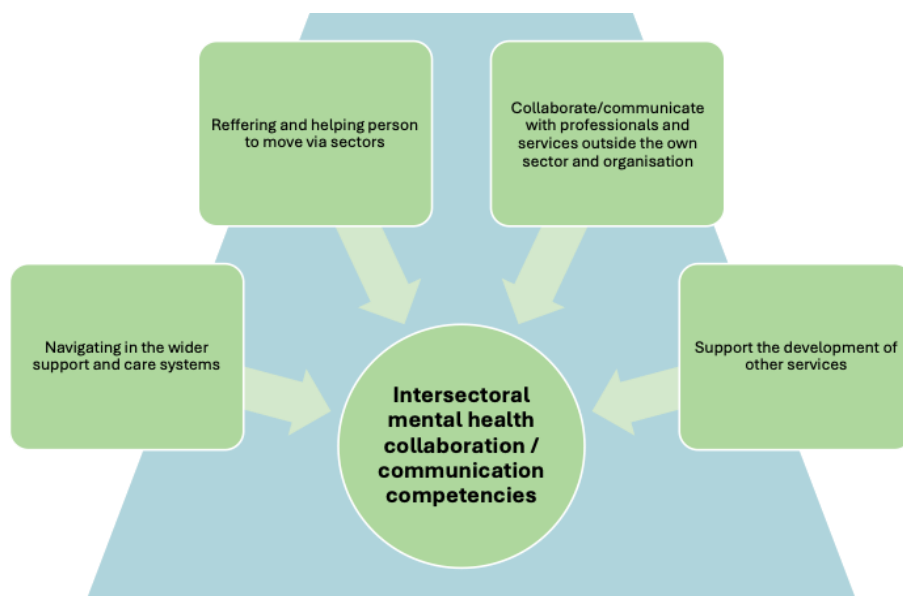
DEN 2

Noční úvahy o 1. dni

Základní modul 5

Orientace v širších systémech podpory a péče

Stavba pyramidy...

Pyramida mezioborových kompetencí v oblasti duševního zdraví

Zdroj: Studijní zpráva BUDOVNÍ DOVEDNOSTÍ V OBLASTI DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ: MULTIDISCIPLINÁRNÍ ŠKOLICÍ A VÝMĚNNÝ PROGRAM PRO ODBORNÍKY VE ZDRAVOTNICTVÍ Identifikační číslo projektu HADEA/OP/2023/0020

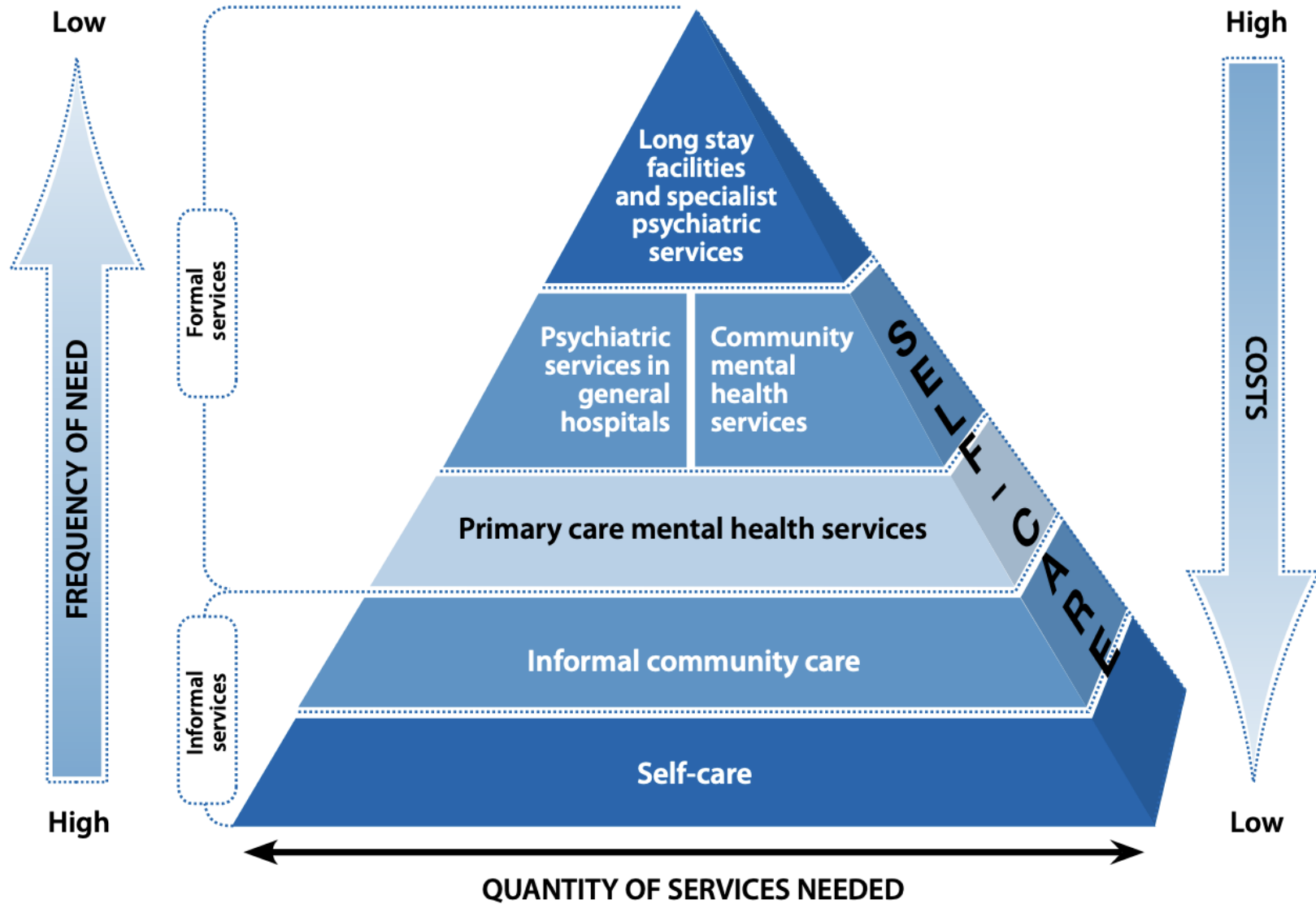
Rámec mezioborových kompetencí v oblasti duševního zdraví

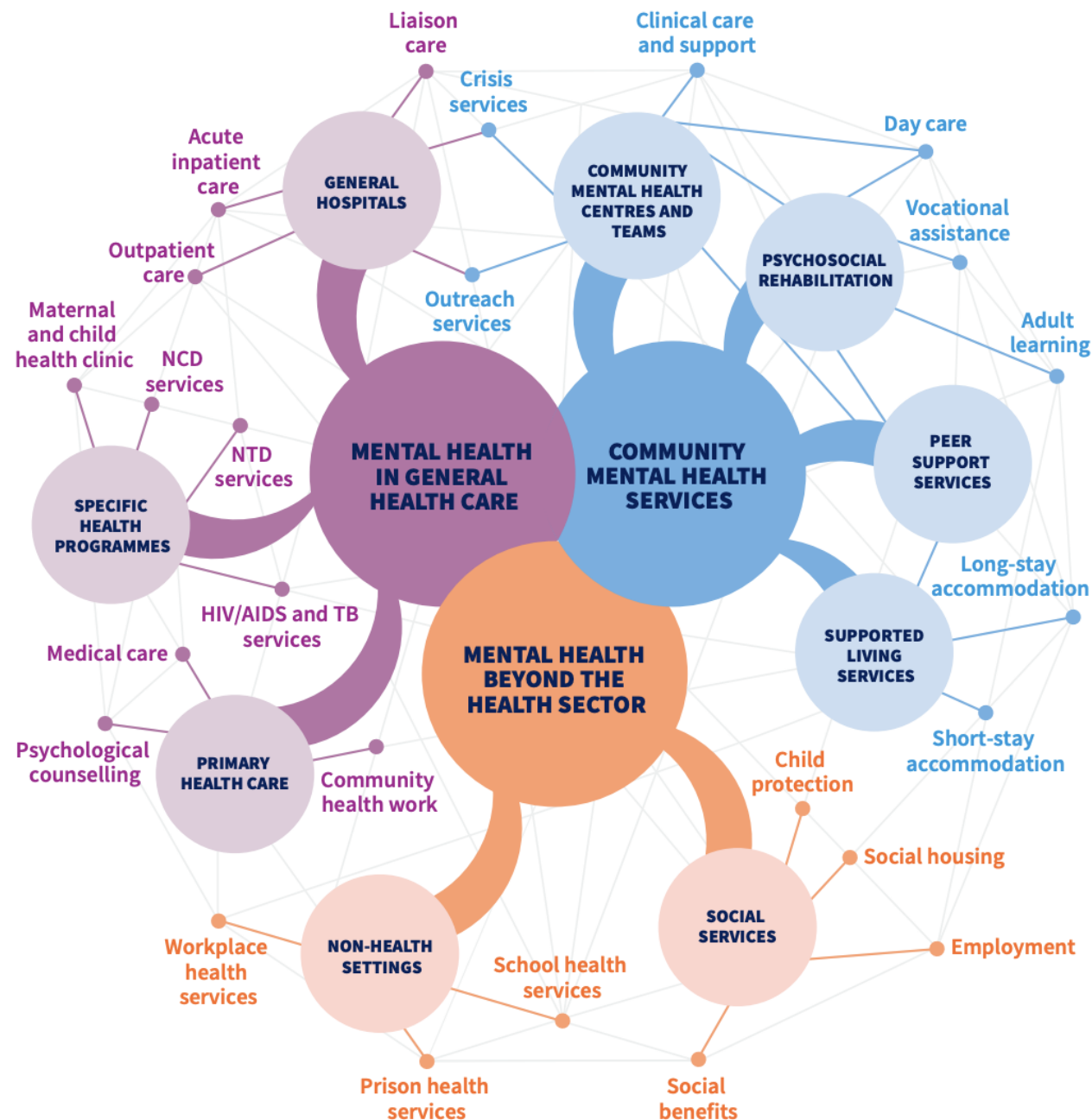
II. Mezioborová spolupráce v oblasti duševního zdraví/komunikační dovednosti

- **Orientace v systémech podpory a péče:** Odborníci chápou roli různých oborů při vytváření místního systému péče o duševní zdraví a způsoby přístupu ke službám, včetně osvědčených postupů z jiných prostředí.
- **Doporučení a služby pro orientaci:** Odborníci zajišťují bezpečná a citlivá doporučení a pomáhají jednotlivcům orientovat se ve složitých systémech péče.
- **Spolupráce napříč odvětvími:** Účinná spolupráce s různými odborníky a úřady, která zajistí přístup k péči o duševní zdraví zaměřený na člověka a spolupráci.
- **Podpora rozvoje služeb:** Odborníci podporují spolupráci mezi poskytovateli péče, sdílejí osvědčené postupy a navrhují zlepšení přístupů k prevenci problémů v oblasti duševního zdraví a zlepšení péče a podpůrných služeb.

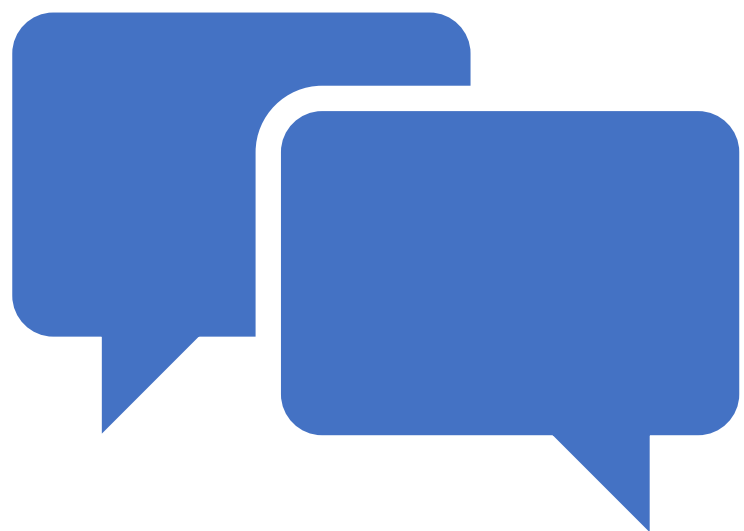
Figure 2: WHO Service Organization Pyramid for an Optimal Mix of Services for Mental Health

Model network of community-based mental health services

<https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/356119/9789240049338-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Pustíme se do diskuze

Diskuse

- *Jaké prvky těchto modelů máte ve své zemi/komunitě?*
- *Existuje nějaký systém, který tyto služby propojuje a zajišťuje komplexní podporu a prevenci v oblasti duševního zdraví?*
- *Jak mohou odborníci získat informace o dalších službách mimo svůj obor?*
- *Jak mohou tyto informace získat lidé?*
- *Existují ve Vaší zemi/komunitě nějaká školení o orientaci v širším systému podpory pro sociální pracovníky, učitele, odborníky v oblasti duševního zdraví, pracovníky justice/detenčních ústavů pro mladistvé a další?*

Pojďme si
to zkusit

Seznámíte se s případem a pak se pokusíte o **komunitní mapování**, abyste společně zjistili, jaké všechny podpůrné služby jsou k dispozici ve zdravotnictví i mimo něj. Poté představíte své nápady.

(zde vložte popisy případů s aktualizacemi)

EU-PROMENS

Popis případu 1

Popis případu 2

Pustíme
se do
prezenta
ce

Pustíme se do
uvažování

Základní modul 6

Doporučování a pomoc lidem při orientaci v různých službách

„Pokud jde o používání systému zdravotní péče a orientaci v něm, **je zapotřebí specifická forma komplexní zdravotní gramotnosti**, tj. zdravotní gramotnost pro orientaci (HL-NAV). HL-NAV zahrnuje schopnost pracovat s informacemi tak, aby bylo možné se bez obtíží pohybovat v systému zdravotní péče a „najít správnou péči ve správný čas a na správném místě“.

[Zdroj: http://dx.doi.org/10.3390/ijerph17165731](http://dx.doi.org/10.3390/ijerph17165731)

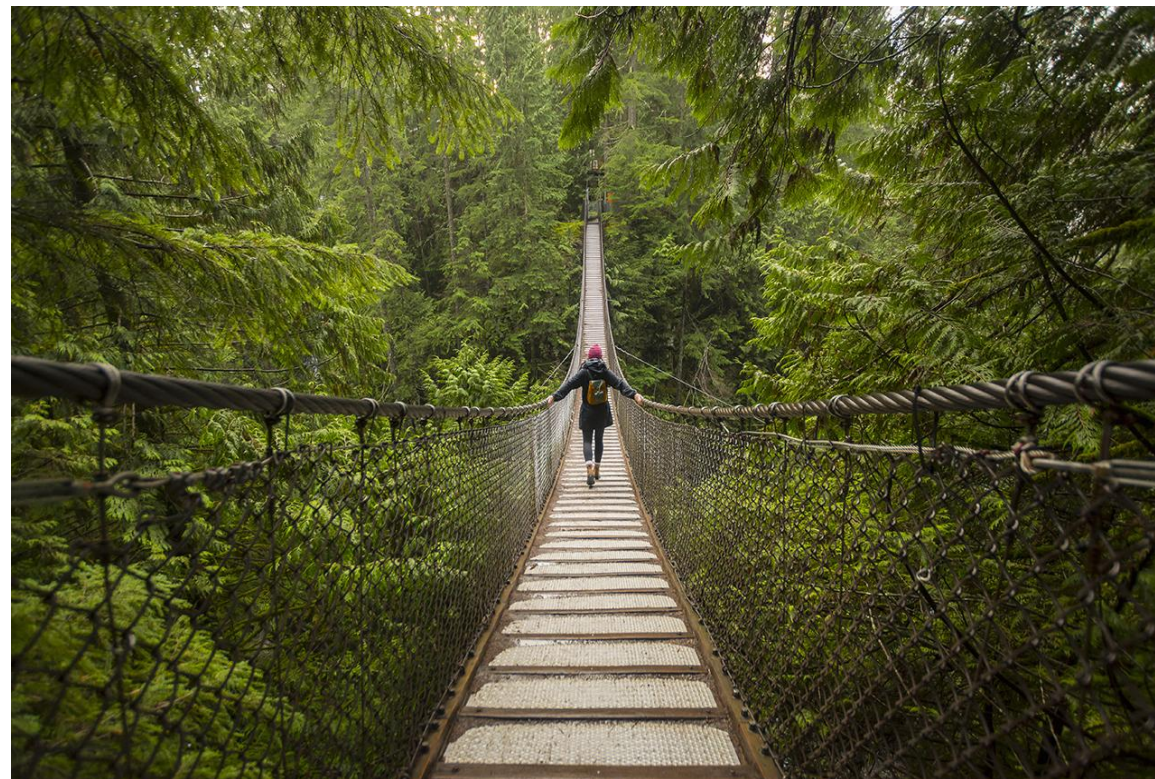
Doporučení a služby pro orientaci

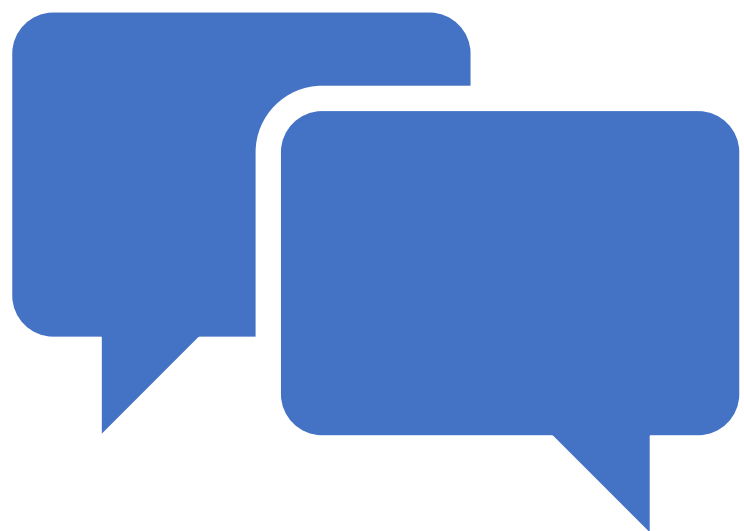
Příklady

[Orientace ve službách v oblasti duševního zdraví | Hlavou vzhůru ke zdraví](#)

[Služby pro orientaci | Jefferson Center](#)

[Jak získat přístup ke službám v oblasti duševního zdraví - NHS](#)

Pustíme se do diskuze

Diskuse

- *Je ve Vaší zemi/komunitě běžné odkazovat lidi na různé služby, a to i mimo vlastní obor?*
- *Je osoba, která potřebuje doporučení, zapojena do rozhodování o preferencích doporučení?*
- *Jak se toto doporučení provádí? Je to spíše neformální, nebo formální postup? Existují nějaké schválené cesty, mapy, algoritmy? Postupy posuzování potřeb?*
- *Probíhají po doporučení nějaké následné kroky v rámci Vašeho oboru i mimo něj?*
- *Existují ve Vaší zemi/komunitě nějaká školení ohledně doporučení pro sociální pracovníky, učitele, odborníky v oblasti duševního zdraví, pracovníky justice/detenčních ústavů pro mladistvé a další?*

Pojďme si
to zkusit

Seznámíte se s případem a poté na základě výsledků komunitního mapování vytvoříte scénku, jak dotyčného nasměrovat na různé služby a jak mu pomoci se v nich zorientovat.

(zde vložte popisy případů s aktualizacemi)

EU-PROMENS

Popis případu 1

Popis případu 2

Pustíme
se do
prezenta
ce

Pustíme se do
uvažování

Základní modul 7

**Spolupráce/komunikace s odborníky a poskytovateli služeb
mimo vlastní obor/organizaci**

Rámec mezioborových kompetencí v oblasti duševního zdraví

Spolupráce napříč odvětvími

„Mezioborová spolupráce v nemocnicích a na obecních úřadech je v rámci péče o duševní zdraví nezbytná, neboť zahrnuje koordinované úsilí různých zúčastněných stran, včetně uživatelů služeb (SU), jejich kariéry a blízkých, HP a obecních úřadů, o účast v rozhodovacích procesech týkajících se léčby a péče. Tento přístup založený na spolupráci je obzvláště důležitý v oblasti duševního zdraví, kde integrace služeb napříč odvětvími může významně posílit kontinuitu péče, zajistit, aby byla léčba přizpůsobena různým potřebám jednotlivců, a řešit komplexní problémy v oblasti duševního zdraví ([Bowersox et al., 2013](#); [Leemeijer & Trappenburg, 2016](#); [Oxelmark et al., 2018](#); [Söderberg et al., 2022](#))“

Zdroj: Pohled zdravotníků na mezioborovou spolupráci v rámci center na podporu duševního zdraví a obecních úřadů: Kvalitativní studie

Rámec mezioborových kompetencí v oblasti duševního zdraví

Spolupráce napříč odvětvími

„Aktivním zapojením všech příslušných stran do procesu léčby může projekt DZ přejít od paternalistického modelu k více kooperativnímu a inkluzivnímu rámci, kde jsou stanoviska a preference SU a dalších zúčastněných stran uznávány a oceňovány ([Biringer et al., 2017](#); [Davidson, 2016](#); [Ness et al., 2014](#)). Toto zapojení podporuje terapeutické spojení založené na důvěře a respektu, zlepšuje komunikaci a porozumění jedinečným potřebám a situacím každého SU ([Coulter et al., 2011](#); [Hain & Sandy, 2013](#); [Souraya et al., 2018](#)). Mezioborová spolupráce navíc umožňuje péči, která je poskytována pro dosažení duševní pohody jednotlivce podle jeho specifických potřeb a zohledňuje jeho rozmanité a komplexní problémy v oblasti duševního zdraví prostřednictvím intervencí, které jsou kulturně, sociálně a osobně relevantní.“

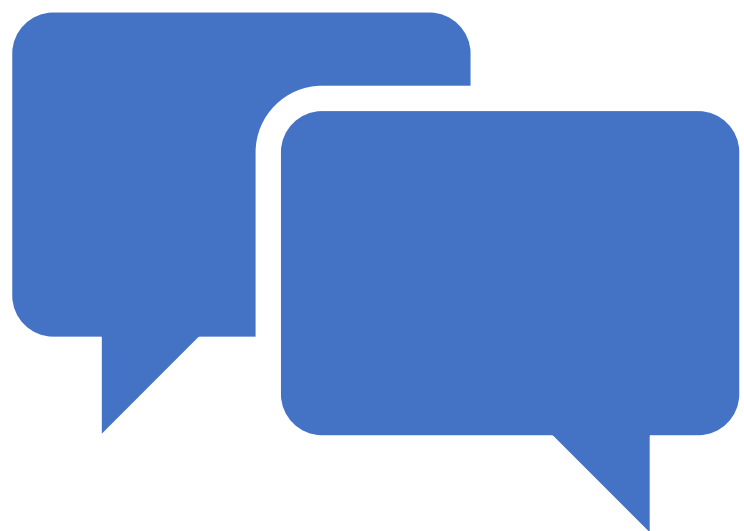
[Zdroj: Pohled zdravotníků na mezioborovou spolupráci v rámci center na podporu duševního zdraví a obecních úřadů: Kvalitativní studie](#)

Rámec mezioborových kompetencí v oblasti duševního zdraví

Spolupráce napříč odvětvími

[Zdroj: Co je to úzkost?](#)
[|APA](#)

Pustíme se do diskuze

Diskuse

Je ve Vaší zemi/komunitě běžné spolupracovat s odborníky a poskytovateli služeb z jiných oborů?

Pokud ano, jak to probíhá? Jedná se o formální nebo neformální proces?

Pokud ne, jaké jsou překážky?

Co lze udělat pro podporu této spolupráce (na národní nebo místní úrovni)?

Pojďme si
to zkusit

K případu nebudou poskytnuty žádné další informace. Zaměníte si mezi sebou role a stanete se jedním z poskytovatelů služeb: sociální podpory, bydlení, psychoterapie atd. Můžete být, kým chcete, ale ne sami sebou. Po výběru role zorganizujete prostor kolem sebe a vytvoříte komunitu: vyberete místo pro služby a použijete vše, co máte v místnosti k dispozici pro vytvoření budov, kanceláří atd. Někdo také musí vybrat role osob z obou případů. Úkolem osob, které na případě pracují, je snažit se hledat pomoc a úkolem všech okolo je snažit se poskytnout podporu se zaměřením na spolupráci a komunikaci s ostatními službami. Můžete postupovat, jak uznáte za vhodné, žádná další pravidla neexistují, pouze časové limity pro hru.

(zde vložte popisy případů s aktualizacemi)

EU-PROMENS

Popis případu 1

Popis případu 2

Pustíme
se do
prezenta
ce

Pustíme se do
uvažování

Základní modul 8

Závěrečné úvahy

Úvahy dne 1 a dne 2

[https://eu-
promens.limesurvey.net/148273?lang=c
s-informal](https://eu-promens.limesurvey.net/148273?lang=c
s-informal)

Hodnocení po školení

<https://eu-promens.limesurvey.net/988335?lang=cs-informal>

Formulář zpětné vazby
(kvantitativní)

<https://eu-promens.limesurvey.net/142957?lang=cs-informal>

Formulář zpětné vazby
(kvalitativní)

Děkujeme!

www.eu-promens.eu

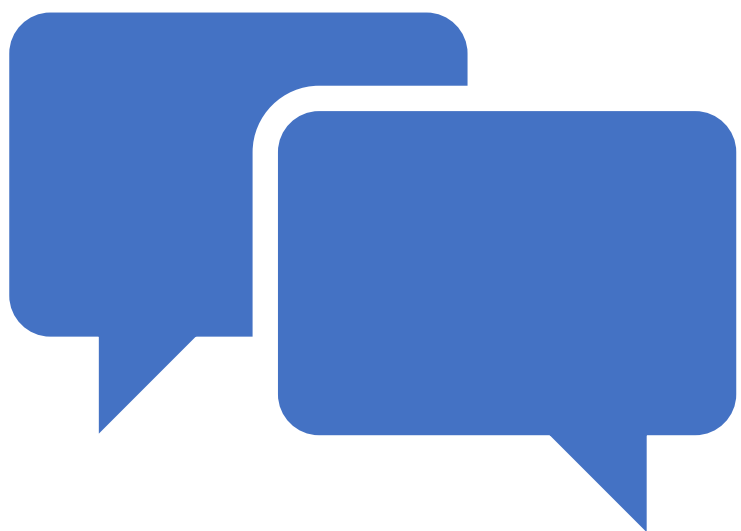
Selektivní modul 1

Povědomí o kultuře a diverzitě

Co jsme zjistili při přezkoumání kompetencí?

- Změna vlastního chování na základě sebereflexe a pochopení vlivu sociálního, kulturního a organizačního kontextu; uplatňování kulturně vhodných dovedností, technik a chování s ohledem na individuální rozdíly (Hunsley et al., 2016).
- Identifikace, uznání a respektování rozmanitosti a otázek menšin; rozpoznání vlastních hodnot, přesvědčení a zkušeností při profesionálním jednání s klienty a ostatními a dopad na ostatní; efektivní práce a komunikace se všemi formami rozmanitosti u klientů, kolegů a ostatních; inkluzivita ve všech formách rozmanitosti při práci s klienty, kolegy a ostatními (EFPA Regulations on EuroPsy and Appendices 2023).
- Důležitost pochopení kulturního, sociálního a historického kontextu, který je příčinou problémů v oblasti duševního zdraví; rozvoj povědomí o individuálních předsudcích, vlastní identitě a privilegiích; rozpoznání represivního a rasismus podporujícího chování v rámci péče o duševní zdraví; využívání antirasistických kompetencí při terapii (C. JM et al., 2024)

Pustíme se do diskuze

- ☐ Jaký je podle Vás dopad povědomí o kultuře/rozmanitosti poskytovatelů služeb na uživatele služeb?
- ☐ Chybí tyto kompetence odborníkům ve Vaší zemi/společnosti?
- ☐ Jak je lze rozvíjet?
- ☐ Existuje ve Vaší zemi/komunitě nějaké školení pro odborníky na toto téma?

Pojďme si to zkusit

Seznámíte se s případem; poté provedete brainstorming a vytvoříte myšlenkovou mapu dopadu stigmatizace a nízkého povědomí o kultuře a rozmanitosti na osobu z případu. Na závěr probereme Vaše plány a poznatky, které jste si z tohoto cvičení odnesl/a.

(zde vložte popisy případů s aktualizacemi)

EU-PROMENS

Popis případu 1

Popis případu 2

Pustíme
se do
prezenta
ce

Pustíme se do
uvažování

Selektivní modul 2

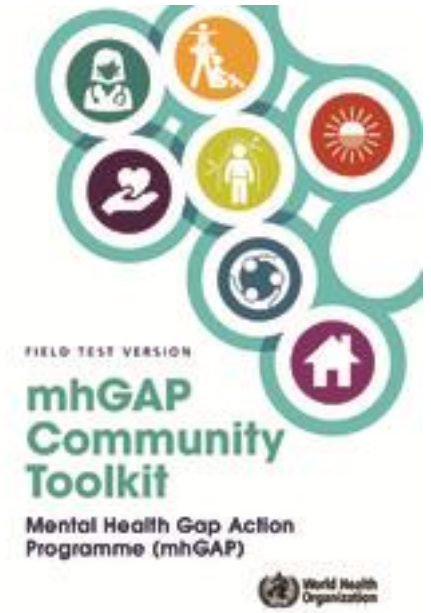
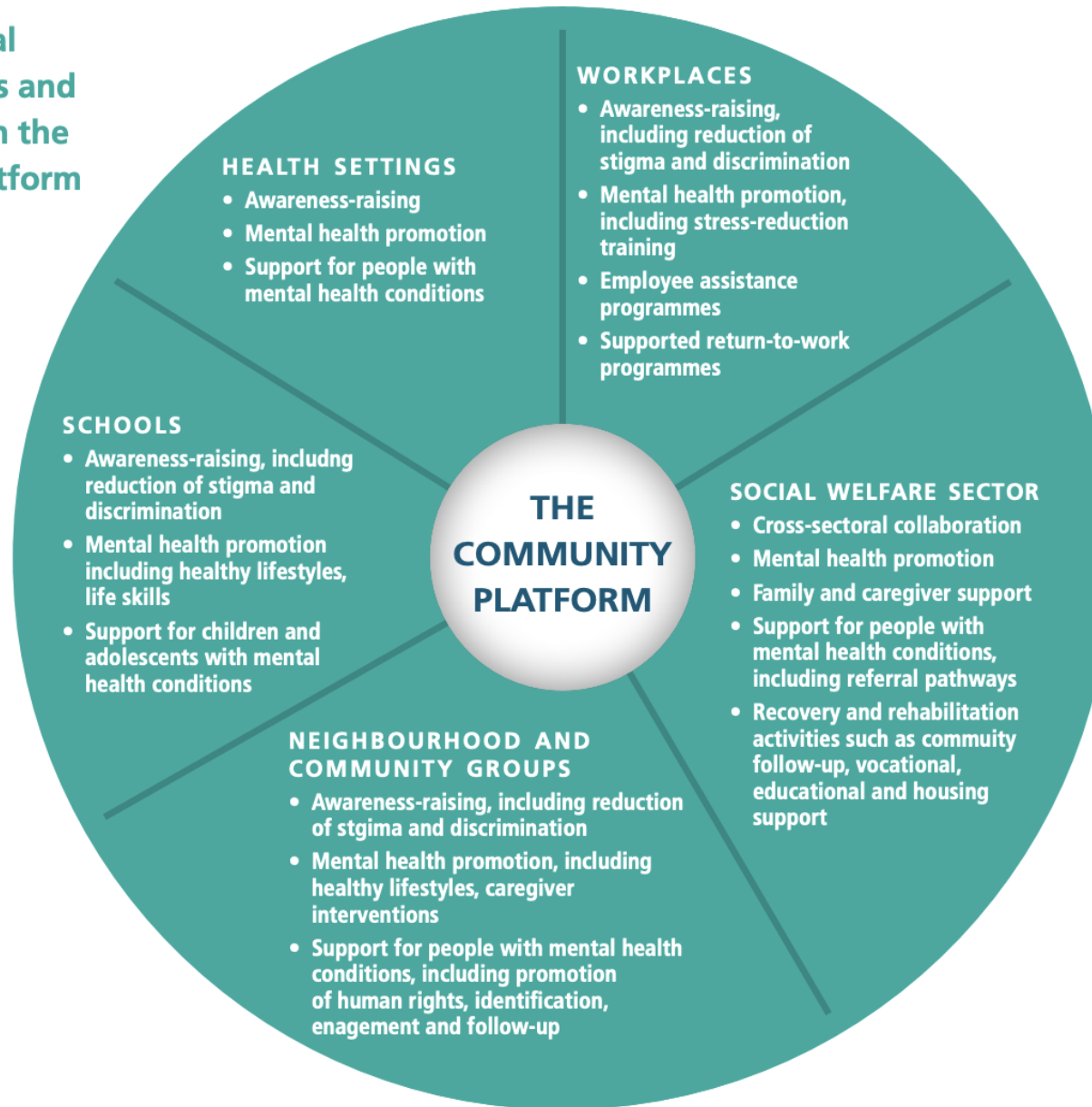
Dopad založený na důkazech

Talking about mental health	Mental health promotion and prevention	Support for people with mental health conditions	Recovery and rehabilitation
• Community education on mental health • Reduction of stigma, discrimination and social exclusion • Involving people with mental health conditions and their families	• Healthy lifestyles • Life skills • Strengthening caregiving skills • Suicide prevention • Substance use prevention • Self-care for community providers	• Promoting human rights • Identifying mental health conditions • Engaging and relationship-building • Providing psychological interventions • Referring for more care and services • Supporting carers and families	• Community follow-up • Vocational, educational and housing support • Social recovery and connectedness • Self-management and peer support

<https://www.who.int/publications/i/item/the-mhgap-community-toolkit-field-test-version>

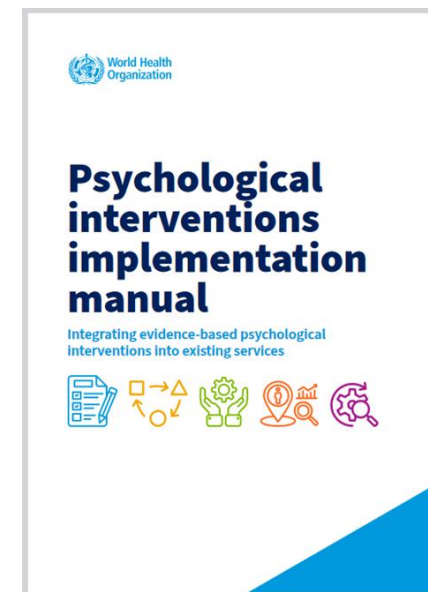
Figure 5. **Mental health activities and interventions in the community platform**

<https://www.who.int/publications/i/item/the-mhgap-community-toolkit-field-test-version>

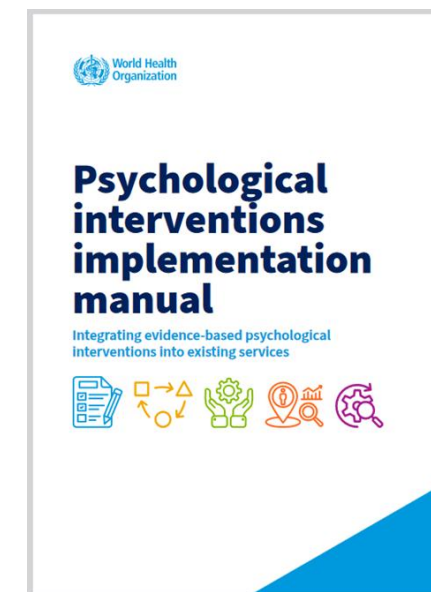
Summary of WHO recommendations for psychological treatments.

PSYCHOLOGICAL TREATMENT ^a	RECOMMENDED FOR
Behavioural activation	- Adults with depression - People with dementia with depression
Behavioural intervention	Children and adolescents with behavioural disorders, including conduct disorder
Brief interventions for hazardous and harmful substance use^b	- Adults using cannabis - Adults using psychostimulants - People with hazardous or harmful alcohol use
Brief psychodynamic therapy	Adults with depression
Caregivers skills training	Caregivers of children and adolescents with behavioural, emotional or developmental disorders
Cognitive behavioural therapy (CBT)	- Adults and children with epilepsy (adjunct to antiseizure medicine) - Adults, children and adolescents with PTSD - Adults with acute traumatic stress symptoms - Adults with bipolar disorder in remission (adjunct to pharmacological interventions) - Adults with bodily distress complaints^c - Adults with depression - Adults with generalized anxiety disorder - Adults with panic disorder - Adults with psychotic disorders (including schizophrenia) in the acute and maintenance phase - Children and adolescents with ADHD - Children and adolescents with autism and anxiety - Children and adolescents with emotional symptoms/disorders - Children and adolescents with somatoform disorder - Children whose parents have mental health conditions - People with alcohol and drug use disorders - People with dementia - People with dementia with depression - People with suicidal thoughts
Cognitive stimulation therapy	People with dementia
Cognitive training	People with dementia
Contingency management therapy	People with alcohol and drug use disorder
Eye movement desensitization and reprocessing (EMDR)	Adults, children and adolescents with PTSD
Interpersonal therapy / interpersonal psychotherapy	- Adults with depression - People with dementia with depression - Children and adolescents with emotional disorders

<https://www.who.int/publications/i/item/9789240087149>

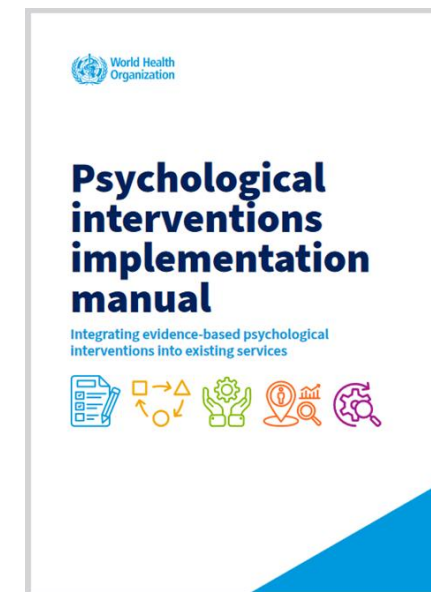
PSYCHOLOGICAL TREATMENT ^a	RECOMMENDED FOR
Interpersonal skills training	• Adolescents with disruptive/oppositional behaviours
Motivational enhancement therapy	• People with alcohol and drug use disorder
Problem-solving therapy	• Adults with depression and subthreshold depressive symptoms • Adults with generalized anxiety disorder • Adults with panic disorder • People with suicidal thoughts or with acts of self-harm in the last year
Problem solving skills training	• Adolescents with disruptive/oppositional behaviours
Interventions using cognitive learning techniques to enhance communication and social competencies	• Children and adolescents with neurodevelopmental disabilities
Interventions focused on social skills training and developmental behavioural approaches	• Children and adolescents with autism
Interventions focused on social skills, cognitive and organizational skills training	• Adults with psychosis and bipolar disorder and their carers • Children and adolescents with ADHD
Stress management (including relaxation and mindfulness training)	• Adults with generalized anxiety disorder • Adults with panic disorder • Adults with PTSD or symptoms of anxiety • Adults with epilepsy (adjunct to antiseizure medicine) • People with suicidal thoughts
Third wave therapies^d	• Adults with depression • Adults with generalized anxiety disorder • Adults with panic disorder • Carers of people with dementia
Psychological interventions for people with substance use disorders^e	• People with alcohol and drug use disorders

<https://www.who.int/publications/i/item/9789240087149>

Example WHO psychological interventions (including digital programmes) developed for different target groups with specific problems in low-resource settings.

WHO PSYCHOLOGICAL INTERVENTION ^{a,b}	FORMAT	TARGET POPULATION
Caregivers Skills Training (CST)	Group	Caregivers of children with developmental disabilities, including autism
Doing What Matters in Times of Stress	Self-help (digital, book)	Adults with psychological distress
Early Adolescent Skills for Emotions (EASE)	Group	Young adolescents with psychological distress
Group Interpersonal Therapy (IPT)	Group	Adults with depressive symptoms
iSupport	Self-help (digital, book)	Carers of people with dementia
Problem Management Plus (PM+)	Individual or group	Adults with depression or anxiety
Self-Help Plus (SH+)	Group/multi-media self-help	Adults with psychological distress
Step-by-Step (SbS) ^c	Digital self-help	Adults with depression
Thinking Healthy	Individual	Mothers with perinatal depression

<https://www.who.int/publications/i/item/9789240087149>

Pojďme si to zkusit

Seznámíte se s případem; poté se pokusíte podle seznamu opatření v oblasti duševního zdraví mhGAP Community Toolkit vybrat JEDNO opatření z každé ze 4 oblastí (celkově 4 opatření) a podrobně rozpracujete intervence, které můžete provést, abyste podpořil/a osobu/osoby z případu. Na závěr probereme Vaše plány a poznatky, které jste si z tohoto cvičení odnesl/a.

(zde vložte popisy případů s aktualizacemi)

EU-PROMENS

Popis případu 1

Popis případu 2

Pustíme
se do
prezenta
ce

Pustíme se do
uvažování

Selektivní modul 3

Podpora zotavení

Podpora zotavení:

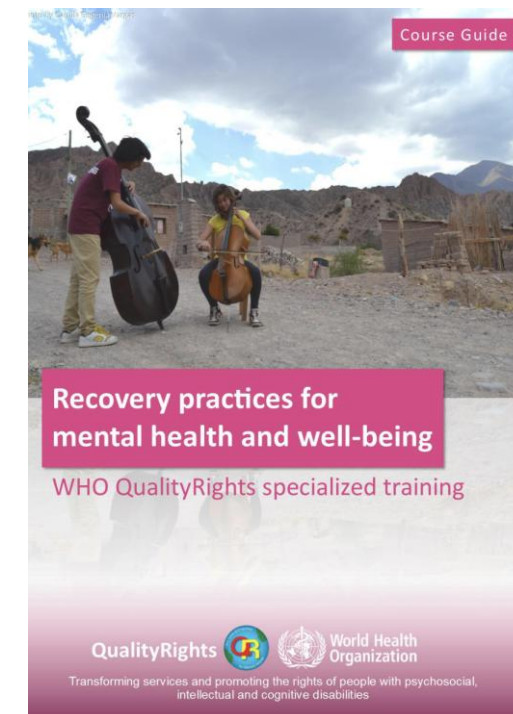
Tato kompetence popisuje respektující přístup k lidem s duševními potížemi. Ostatní je podporují v tom, aby vedli plnohodnotný život založený na svých potřebách a silných stránkách, a uznávají jejich právo na sebeurčení a osobní kontrolu, rozhodování a růst prostřednictvím zkušeností.

Traditional/clinical understanding

- *When a person is no longer behaving strangely.*
- *The person is no longer a danger to themselves or others.*
- *The symptoms have subsided. For example, the person no longer hears voices.*
- *The person is compliant with medications and the doses are stable.*
- *A decision has been made by medical staff to discharge the person from an inpatient service.*
- *The person's family feels that their relative is better.*

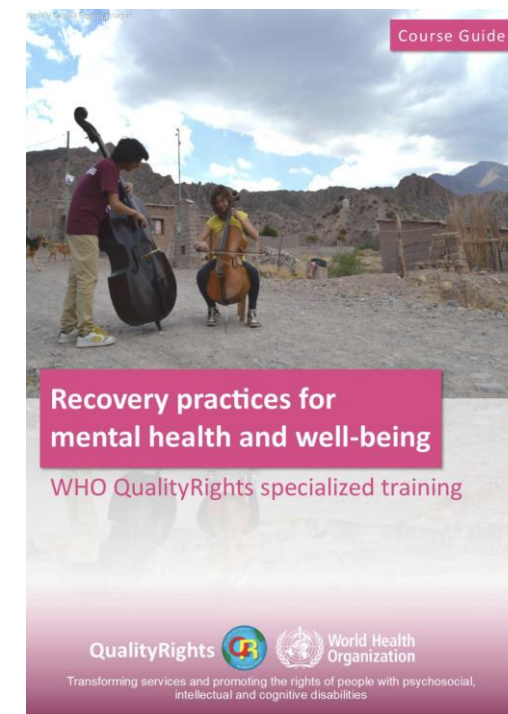
Recovery approach

- *When people feel they have control of their life back and can play a role in society.*
- *When people using services have a better understanding of their emotional distress.*
- *People feel that they are more independent.*
- *People may still have symptoms but they are living with them and leading a fulfilling life.*
- *When people have emotional distress as part of a person's life, but this is not the centre of their lives.*

<https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/329602/9789241516747-eng.pdf>

„Při zotavování nezáleží na tom, zda využíváme služby nebo ne, zda užíváme léky nebo ne. Z hlediska orientace při zotavování je důležité, zda žijeme život, který chceme žít. Dosahujeme svých osobních cílů? Máme přátele? Máme v rámci komunity vazby? Přispíváme nebo nějak pomáháme?“ (4)

<https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/329602/9789241516747-eng.pdf>

Box 11. **How can we inspire hope in people we work with and support?**

- Value the person for who they are and value their dreams and aspirations.
- Believe in the person's worth.
- Have confidence in the person's skills, abilities and potential.
- Listen and pay attention to what people say.
- Believe in the authenticity of the person's experience.
- Accept and actively explore the person's experiences.
- Tolerate uncertainty about the future.
- See problems and setbacks as part of the recovery process and help the person to learn from these and build on them.
- Connect individuals with others who have gone through similar experiences.

Source: Promoting recovery in mental health and related services – WHO QualityRights training to act, unite and empower for mental health (pilot version). Geneva: World Health Organization; 2017.

<https://www.who.int/publications/i/item/the-mhgap-community-toolkit-field-test-version>

Pojďme si to zkusit

Nejdříve se seznámíte s případem; poté se všichni stanete osobou z případu (pokud je vás více, můžete si vybrat, kdo bude kdo). Vaším úkolem je představit si, že jste pacient a máte všechna potřebná slova a pojmy, kterými můžete lidem kolem sebe popsat své potřeby a představy o zotavení. A napíšete o tom dopis odborníkům poskytujícím podporu v oblasti duševního zdraví. Na závěr budete mít možnost přečíst si dopisy a prodiskutovat poznatky získané z tohoto cvičení.

(zde vložte popisy případů s aktualizacemi)

Popis případu 1

Popis případu 2

Pustíme
se do
prezenta
ce

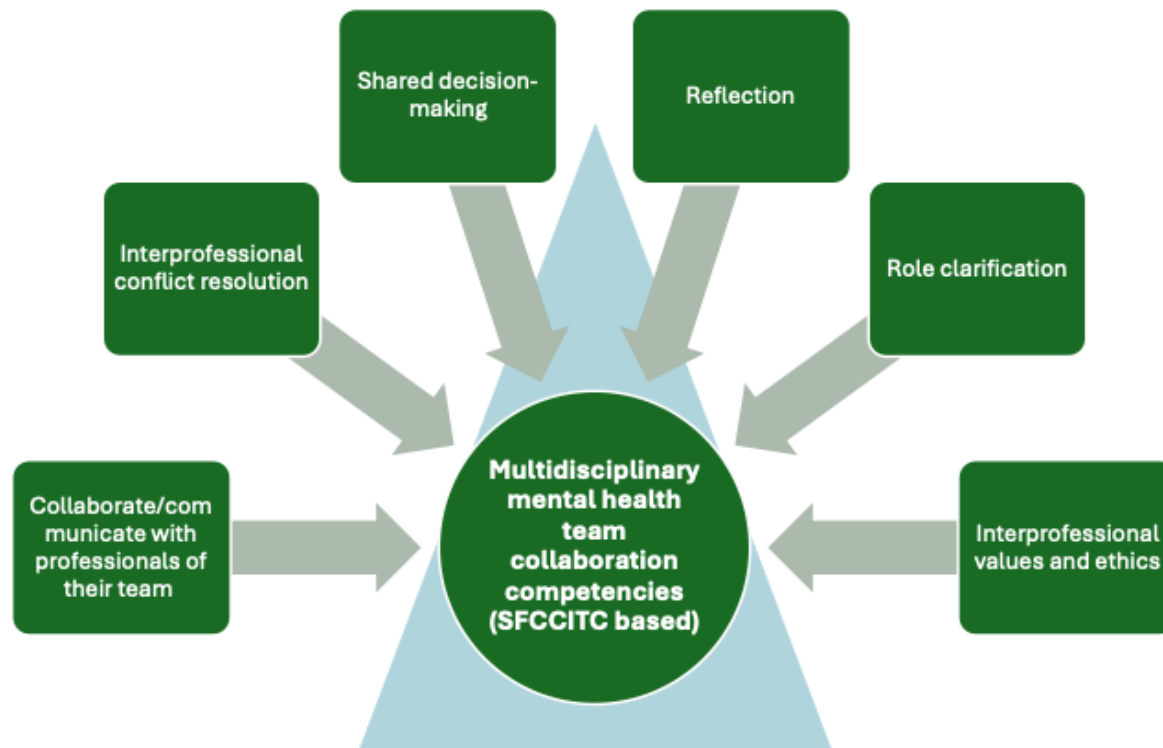
Pustíme se do
uvažování

Selektivní modul 4

Mezioborové hodnoty a etika

Stavba pyramidy...

Pyramida mezioborových kompetencí v oblasti duševního zdraví

Zdroj: Studijní zpráva *BUDOVÁNÍ DOVEDNOSTÍ V OBLASTI DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ: MULTIDISCIPLINÁRNÍ ŠKOLICÍ A VÝMĚNNÝ PROGRAM PRO ODBORNÍKY VE ZDRAVOTNICTVÍ* Identifikační číslo projektu HADEA/OP/2023/0020

Rámec klíčových
kompetencí pro spolupráci
v mezioborovém týmu
(Sunnybrook)

Klíčová kompetence: Mezioborové hodnoty a etika

Definice: Mezioborové týmy vytvářejí atmosféru transparentnosti, otevřenosti a ochoty spolupracovat. Zajišťují inkluzivní přístup a oceňují pohled každého člena týmu.

Související chování

Tým:

Členové se vyjadřují pozitivně, když mluví o jiných rolích a profesích.

Vytváří bezpečné prostředí pro všechny členy, aby se mohli v případě potřeby vyjádřit a obhajovat své názory.

Zohledňuje hodnoty a etiku organizace, regulačních orgánů a jednotlivých členů v týmových diskusích.

<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC8873279/>

A large orange circle with a smaller blue circle at the bottom left.

Pojďme si to zkusit

Seznámíte se s případem a poté vytvoříte seznam mezioborových hodnot, které jsou pro daný případ nejdůležitější, a popíšete, jak podle nich postupovat. Můžete si vytvořit tabulku nebo seznam s hodnotami a chováním, nebo můžete použít své kreslířské dovednosti. Na závěr budete mít možnost prezentovat a prodiskutovat poznatky získané z tohoto cvičení.

(zde vložte popisy případů s aktualizacemi)

EU-PROMENS

Popis případu 1

Popis případu 2

Pustíme
se do
prezenta
ce

Pustíme se do
uvažování

